

**DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE**

Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk
Dienst Ondersteuning
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 BRUSSEL
www.werk.be

**Handleiding oproep innovatie binnen
bestaande sociale economie-ondernemingen
Nieuwe activiteiten – bedrijfsprocessen –
samenwerkingsmodellen**

2022: ronde 1

Inhoud

- 1 Kort samengevat 3
- 2 Situering 4
- 3 Waarover gaat de oproep? 4
- 4 Wie kan een aanvraag indienen? 5
- 5 Welke acties kunt u opnemen in uw projectvoorstel? 6
- 6 Hoe wordt uw projectvoorstel beoordeeld?..... 8
 - 6.1 Ontvankelijkheidsvoorwaarden 8
 - 6.2 Inhoudelijke criteria 8
- 7 Financiering 9
 - 7.1 Hoeveel bedraagt de subsidie? 9
 - 7.2 Wanneer kunt u kosten maken? 9
 - 7.3 Begroting 9
 - 7.4 Welke kosten kunt u inbrengen? 10
 - 7.5 Welke kosten kunt u niet inbrengen? 11
 - 7.6 De-minimis 12
 - 7.7 Dubbele subsidiëring..... 12
 - 7.8 Bewijslast..... 12
- 8 Aanvraagprocedure en timing van de oproep 13
- 9 Publicitaire verplichtingen..... 15
- 10 Contact 15

Bekijk het [animatiefilmpje](#) over de oproep "Sociaal ondernemen: Innovatie".

2 Situering

Ondernemers worden bij het uitbouwen van hun dienstverlening geconfronteerd met een economische context die voortdurend in beweging is. Voor sociale economie-ondernemingen brengen deze veranderingen ook specifieke uitdagingen mee waaronder een blijvende duurzame tewerkstelling van kansengroepen. Maar deze veranderingen betekenen ook opportuniteiten voor ondernemers.

Het Departement Werk en Sociale Economie onderzoekt welke strategische trends een impact zullen hebben op de tewerkstellingskansen binnen de sociale economie, meer bepaald in volgende specifieke sectoren:¹

- circulaire economie
- e-commerce
- industriële noden (bijvoorbeeld: maakindustrie)
- groenzorg
- hernieuwbare energie
- zorgsector.

De Vlaamse minister bevoegd voor sociale economie wil deze ondernemingen ondersteunen om blijvend te innoveren, te professionaliseren en te versterken. In het licht van deze strategische trends willen we sociale economie-ondernemingen aansporen om antwoorden te zoeken op uitdagingen en innovatie-opportunities te detecteren. Innovatie vertaalt zich hierbij in de verankering van (nieuwe) economische activiteiten en het stroomlijnen van de bedrijfsprocessen.

3 Waarover gaat de oproep?

Deze oproep biedt financiële ondersteuning bij innovatieprojecten in een sociale onderneming. De oproep wil kansen bieden om de bedrijfsvoering te versterken, om het aanbod te verbreden en nieuwe activiteiten te ontwikkelen. De sterkst scorende innovatieprojecten ontvangen ondersteuning in de onkosten verbonden aan deze inspanningen, zowel voor interne loonkosten als externe kosten.

Deze oproep richt zich op één van volgende innovatieprocessen:

¹ Zie: <https://www.socialeconomie.be/nieuws/trendrapporten-sociale-economie>

- algemene modaliteiten van het partnerschap: duur van de samenwerking, voorziene begin- en einddatum van het partnerschap, algemene beschrijving van het project;
- inhoudelijke afspraken: toegewezen acties per partner in het project;
- organisatie van het partnerschap: rol van elke partner in het partnerschap, onderlinge verbintenis tot goede samenwerking, afspraken over geschillen, aansprakelijkheid en uitsluiting, afspraken over rapportering, afspraken over het afsluiten van de ondersteuning en het project;
- financiële afspraken: verdeling van de middelen vanuit de promotor, onderlinge verbintenis tot goed beheer en inzet van de ontvangende middelen;
- afspraken over controle en opvolging;
- afspraken over communicatie en publiciteit.

Het Departement Werk en Sociale economie stelt hiervoor geen sjabloon ter beschikking. De samenwerkingsovereenkomst is een inherent deel van de projectaanvraag en dient tijdig en volledig toegevoegd te worden aan de projectaanvraag via [Platos](#) voor de uiterste indieningsdatum.

Daarnaast geldt dat binnen een samenwerkingsverband (interne) facturatie tussen partners niet in aanmerking komt voor subsidie. Alle partners kunnen hun kosten inbrengen in het dossier. De aanvrager/promotor verbindt zich er eveneens toe binnen zijn samenwerkingsverband na te gaan of er geen sprake is van dubbele subsidiëring bij de partners (bewijzen, verklaring op erewoord,...). Bij onregelmatigheden ligt de verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht naar het Departement Werk en Sociale Economie toe volledig bij de aanvrager van het project. De onderlinge afspraak tussen promotor en de partners wordt bepaald in de samenwerkingsovereenkomst.

5 Welke acties kunt u opnemen in uw projectvoorstel?

Acties met betrekking tot innovatieprocessen

Alle relevante acties verbonden met de uitwerking van één of beide innovatiedoelstellingen (zie: 'waarover gaat de oproep?') kunt u opnemen in uw projectvoorstel. Deze niet limitatieve lijst geeft weer welk soort advies of begeleiding mogelijk is:

- advies met betrekking tot het verloop van het innovatieproces;
- advies met betrekking tot de juiste methodieken;
- advies en begeleiding met betrekking tot de interne en de externe projectcommunicatie;
- boekhoudkundig en financieel advies;
- juridisch advies;
- personeelskosten verbonden aan de uitwerking, opvolging, intern stakeholdersmanagement en uitvoering van het proces;
- personeelskosten verbonden aan de inbreng van strategische kennis voor het project;
- personeelskosten verbonden aan input, deelname workshops, ideeëngeneratie tijdens het proces.

- ...

Daarom kan uw project gaan over een concreet nieuw product, een nieuwe dienstverlening of een nieuw bedrijfsproces, maar evenzeer over het ontwikkelingsproces om tot het (verbeterd(e)/nieuw(e)) product, dienstverlening of bedrijfsproces te komen. Belangrijk bij het opstellen van de projectaanvraag is dat het nog niet noodzakelijk is om het eindresultaat van het innovatieproces te kennen. De oproep wenst ondernemers te ondersteunen in 1 of meerdere fases van een innovatieproject. Bijvoorbeeld:

Innovatieproces voor nieuwe producten/dienstverlening		
Fase 1	Eigen organisatie inschatten	Missie, mogelijkheden, scope
Fase 2	Markt inschatten	Klanten, klantenbehoeften, bestaand aanbod
Fase 3	Concept-ontwikkeling	Klanteninzichten, <i>benefits, reasons to believe, relevant details</i>
Fase 4	Prioriteren van concepten	Succesansen inschatten en selecteren
Fase 5	Optimaal product	Proof of concept, Proof of Business, Business Model Canvas
Fase 6	Succesvol vermarkten	Marketingplan

Wanneer is een projectvoorstel innovatief? De beoogde actie is innovatief indien de ontwikkeling fundamenteel nieuw is voor de onderneming (en indien er afgeweken wordt van de dagdagelijkse werking) en/of vernieuwend is voor de bredere sector en/of vernieuwend is binnen de economische context. De focus en de uitwerking van de acties bevinden zich op operationeel niveau. De actie kan experimenteel van aard zijn maar moet perspectief bieden op een opschaling binnen de bredere werking met aantoonbare impact. Een actie is onvoldoende innovatief indien ze onvoldoende impact heeft op de dagelijkse werking en onvoldoende vernieuwend is voor de onderneming, sector en/of economische context. Bijvoorbeeld, zo is het onvoldoende innovatief om acties die reeds getest werden in een pilootfase breder te gaan uitrollen in de onderneming of in andere vestigingen van de onderneming.

Acties met betrekking tot sociale tewerkstelling en impact

Bovendien dient uw projectvoorstel sociale impact na te streven. Uw voorstel beoogt de creatie en behoud van tewerkstelling, de versterking van competenties ter bevordering van duurzame loopbanen en doorstroom, waar mogelijk binnen de sociale economie en naar het normaal economisch circuit. Uw projectvoorstel moet dan ook voldoende garanties bevatten dat er aandacht gaat naar de arbeidsmarktpositie van mensen uit de kansengroepen, emancipatie, integratie, competenties en duurzame loopbanen.

loonkosten, eigen kosten en externe kosten. Kostenposten die onvoldoende gedetailleerd zijn of waarvan de link met het project onvoldoende duidelijk is, kunnen omwille van onduidelijkheid geschrapt worden.

7.4 Welke kosten kunt u inbrengen?

Enkel de kosten die rechtstreeks verbonden zijn met de uitvoering van het project en binnen de subsidieperiode gemaakt zijn komen in aanmerking voor subsidiëring. De kosten moeten kunnen worden toegewezen op naam van de indiener van het project en worden na afloop van het project dan ook ingediend door deze indiener.

De kosten die u kunt inbrengen worden opgesplitst in volgende rubrieken:

- **Werkingskosten:** dit zijn alle rechtstreeks aan het project verbonden uitgaven zoals: uitgaven voor consulting, ereloonnota's, facturen voor dienstverlening, vrijwilligersvergoedingen marketing, ...
 - o Uit het detail van de factuur dient steeds ontegensprekelijk te blijken dat de gemaakte kost enkel betrekking heeft op de door het Departement Werk en Sociale Economie bepaalde te subsidiëren kosten. Facturen waarop dit onvoldoende duidelijk is, zoals door te vage omschrijving, worden niet aanvaard.
 - o Volgende marketingkosten worden aanvaard: kosten voor het opstellen van het marketingplan en voor het ontwikkelen van prototypes voor promotiemateriaal (folders, flaggen, mokken,...).
 - o Volgende marketingkosten worden niet aanvaard: drukken/producteren en verspreiden van folders en promotiemateriaal, produceren en publiceren van advertenties op sociale media, produceren en publiceren van promotiefilmpjes, programmeren en bouwen van de website of webshop, technische specificaties bij de opbouw van de website of webshop, kosten voor domeinnamen, hosting en abonnementen.
 - o Voor de website en webshop worden enkel kosten aanvaard voor de conceptontwikkeling, de functionele analyse en het uitdenken van de architectuur van de website of webshop via consultancy. Bij dit type kosten dient op de factuur expliciet vermeld te worden dat er geen programmeringswerk geleverd werd.

- **Loonkosten:** de loonkost van eigen personeel voor de rechtstreekse betrokkenheid bij het uitwerken en opvolgen van het innovatieproces.

Het subsidiebedrag voor loonkosten in de totale subsidie van maximaal 50.000 euro is beperkt tot 35.000 euro. U kunt dus steeds maximaal 35.000 euro subsidie ontvangen als tegemoetkoming in de loonkosten. Loonkosten voor de begeleiding van maatwerkers komen niet in aanmerking. Loonkosten voor gelijkaardige begeleiding aan werknemers buiten contingent komen ook niet in aanmerking. Indien loonkosten met andere subsidies worden

gefinancierd, zullen deze subsidies in mindering worden gebracht van de subsidie binnen deze oproep.

7.5 Welke kosten kunt u niet inbrengen?

Kosten die geen rechtstreeks verband houden met het project kunt u niet inbrengen. Daarnaast zijn ook de volgende kosten uitgesloten:

- **Niet-subsidiabele werkingskosten:**
 - kosten van investeringsgoederen (investeringsgoederen zijn alle goederen waarvan de aanschaffingswaarde in principe niet meteen volledig wordt afgeboekt);
 - investeringskosten;
 - kosten met betrekking tot onroerende goederen (huisvesting, water/gas/elektriciteit);
 - alle financieringskosten zoals interesten en financiële sancties;
 - directe belastingen, vennootschapsbelasting en taksen, boetes en proceskosten;
 - alle indirecte werkingskosten (overhead);
 - kosten voor eten en drinken (kosten voor catering tijdens overlegmomenten, op teambuilding- en opleidingsevents en vakbeurzen kunnen wel aanvaard worden, maar geen individuele etentjes);
 - buitenlandse reis- en verblijfkosten waarvan de link met en de meerwaarde voor het project niet aangetoond is. Voor verblijfkosten gelden als maximum de forfaitaire bedragen zoals gebruikt door de Vlaamse overheid, zie Omzendbrief van 22 december 2009 betreffende de vergoedingen van buitenlandse dienstreisen: https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/Buitenlandse%20dienstreisen_OKT19.xlsx?timestamp=1585911997;
 - binnenlandse verblijfskosten (kosten voor inschrijving events en verplaatsingskosten zijn wel toegelaten op voorwaarde dat de link met en de meerwaarde voor het project wordt aangetoond);
 - wettelijke verplichtingen;
 - verzekeringen;
 - vennootschapsbijdrage;
 - kosten met betrekking tot de voorbereiding van de infrastructuur of andere niet-administratieve kosten (elektriciteitswerken, graafwerken, ...).
- **Niet-subsidiabele loonkosten:**
 - loonkosten die reeds gesubsidieerd worden (indien loonkosten met andere subsidies worden gefinancierd, zullen deze subsidies in mindering worden gebracht van de subsidie binnen deze oproep);
 - vakbondspremie;
 - reserves of provisies, bijvoorbeeld voor vakantiegeld en eindejaarspremie;
 - zitpenningen;
 - woon-werkverkeer met bedrijfswagen;
 - ontslagvergoedingen.

7.6 De-minimis

De subsidiëring valt onder de toepassing van de de-minimis-steun. Volgens de de-minimisregelgeving mag een onderneming in de voorbije 3 jaar (huidig lopende jaar en 2 voorgaande belastingjaren) niet meer dan 200.000 euro de-minimissteun hebben ontvangen op het moment van de toekenning van de nieuwe steun. De 3 opeenvolgende jaren hebben een rollend karakter. Voor elke de-minimis-steun moet het totale de-minimisbedrag bepaald worden dat werd toegekend gedurende het lopende fiscale jaar en de 2 voorgaande kalenderjaren. Wilt u nagaan of u in regel bent met de de-minimissteun? Vul in [Platos](#) de bedragen in die u binnen het de-minimiskader hebt ontvangen in het lopende fiscale jaar en de 2 vorige jaren.

De de-minimissteun wordt geregeld door de Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun. De Verordening is van toepassing op staatssteun die van zo'n beperkte omvang is dat ze geen staatssteun vormt in de zin van artikel 87 (1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

7.7 Dubbele subsidiëring

Dubbele subsidiëring (= voor dezelfde geleverde prestaties vanuit verschillende hoeken subsidies krijgen) is niet toegestaan. Indien loonkosten met andere subsidies worden gefinancierd, zullen deze subsidies in mindering worden gebracht van de subsidie binnen deze oproep.

7.8 Bewijslast voor de kosten bij de afrekening.

Na de subsidieperiode bezorgt u aan het Departement Werk en Sociale Economie de documenten die de door u gemaakte kosten staven. Voor elke kostenpost levert u de volgende bewijsstukken aan:

Soort kost	Bewijsstuk
Werkingskosten	Facturen/creditnota's, Bewijsstuk patronale bijdrage (= werkgeversbijdrage + gedeelte werkgever maaltijdcheques) via een stuk uit het eigen boekhoudprogramma of een stuk komende van een sociaal secretariaat, ereloonnota's, vrijwilligersvergoedingen
Personeelskosten	Loonfiches samen met een verklaring op eer voor de gepresteerde uren

////////////////////////////////////

16-06-2022 tot 15-09-2022	01-12-2022
16-9-2022 tot 31-12-2022	01-03-2023

9 Publicitaire verplichtingen

De aanvrager is verplicht de communicatierichtlijnen te volgen. Goedgekeurde projecten dienen het logo 'Vlaanderen is duurzaam ondernemen' op te nemen in externe communicatie rond het project, alsook melding te maken van de ondersteuning door het Departement WSE. Raadpleeg deze richtlijnen op: <https://www.socialeconomie.be/communicatierichtlijnen-gesteunde-projecten>

Goedgekeurde projecten worden opgenomen in de communicatie van het Departement WSE. Bijvoorbeeld in een case op www.socialeconomie.be of in een nieuwsartikel over de oproep.

10 Contact

Met vragen kunt u terecht bij:

Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk
Dienst Ondersteuning
T: 0472.69.44.51
M: duurzaam.ondernemen@vlaanderen.be

